

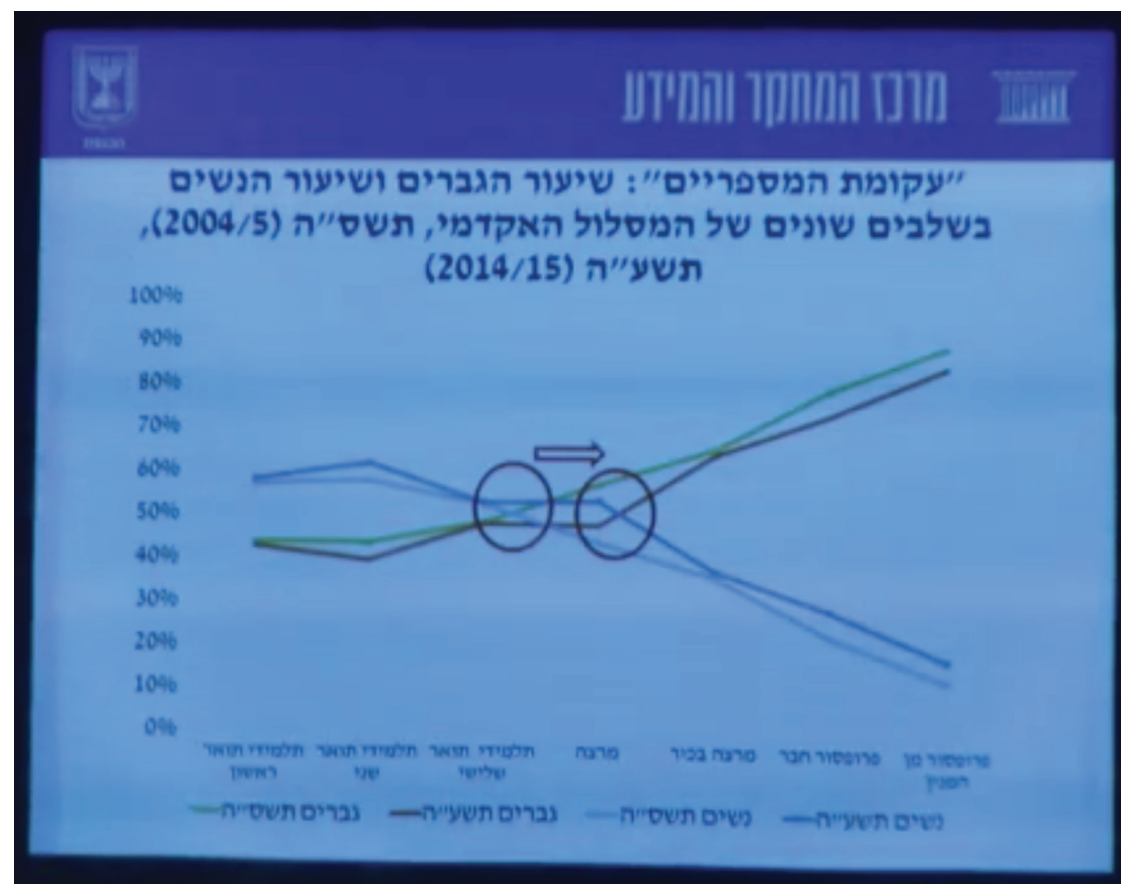
הוגנות מגדרית

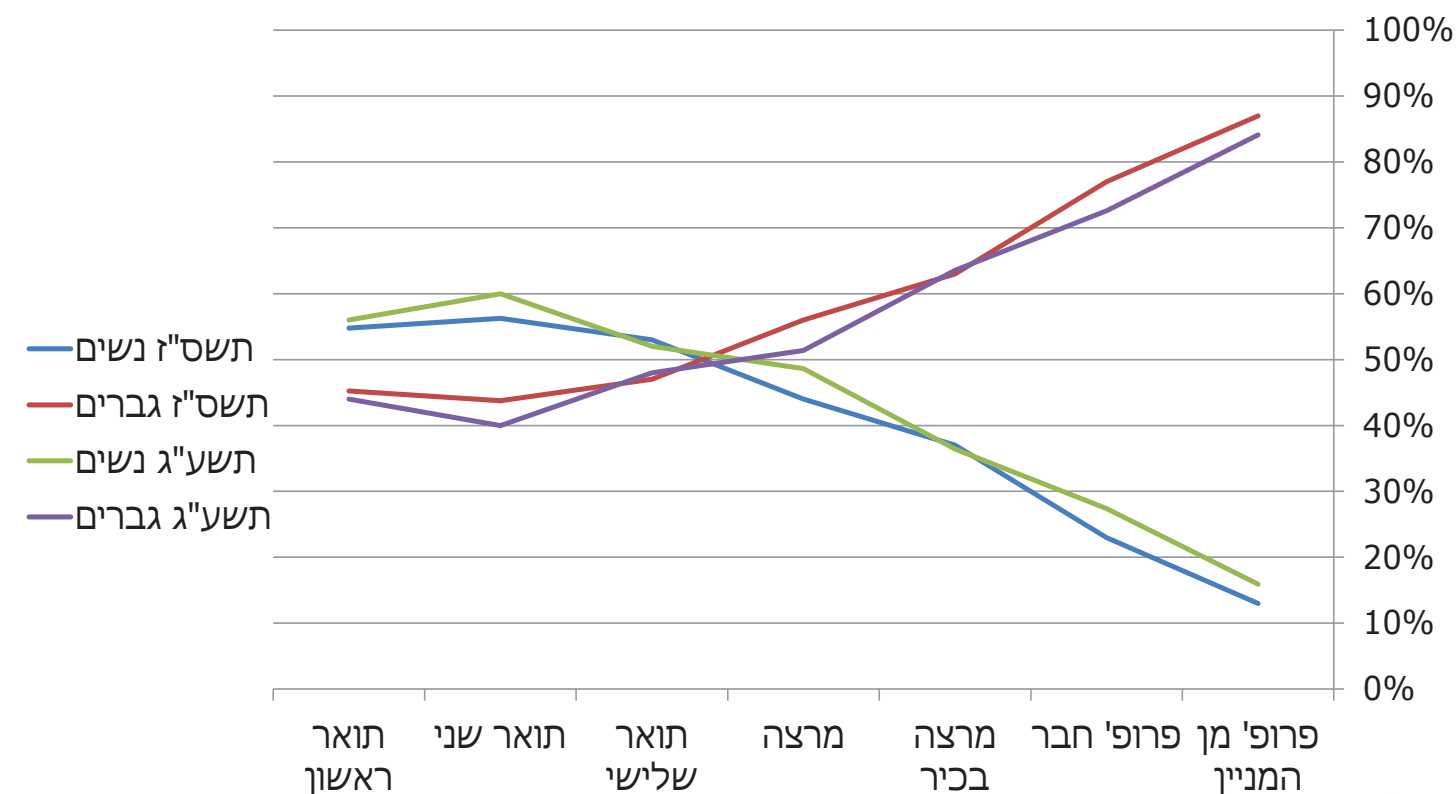
הוגנות מגדרית

מה זה בדיוק, למה עכשיו,
למה באקדמיה?

"עקומת מספריים" מגדרית

פערים כמעט קבועים לאורך שנים בין נשים וגברים באקדמיה

תזוזה קלה של צואר הבקבוק בעשור האחרון הוצג בדיון בועדה לקידום מעמד האשה בכנסת, 5.6.2018

מתוך קידום וייצוג נשים במערכת ההשכלה הגבוהה, דוח משותף למל"ג ולמשרד המדע הטכנולוגיה והחלל, 5.7.2015

נשים בסגל הבכיר באוניברסיטאות: תחומים נבחרים

מדעי הרוח	סה"כ	העברית	הטכניון	ת"א	בר-אילן	חיפה	בן-גוריון	ויצמן*
38%	40%	64%	38%	35%	35%	40%	-	
53%	39%	66%	53%	55%	67%	35%	-	
37%	32%	25%	37%	46%	39%	33%	-	
62%	27%	-	66%	-	74%	76%	-	
10%	8%	7%	5%	7%	8%	8%	15%	
10%	7%	11%	8%	8%	8%	15%	5%	
24%	17%	39%	23%	32%	26%	22%	22%	
14%	10%	16%	14%	21%	-	11%	-	

אפילו בתחומים בהם יש שיעור סטודנטיות גבוה, בסגל ניכרת ירידה משמעותית

נשים בסגל האקדמי הבכיר- מכללות מתוקצבות ות"ת (תשע"ג)

סה"כ	מכללות לאמנויות	מכללות להנדסה	מכללות כלליות
43%	31%	32%	45%
12%	24%	8%	11%
21%	11%	17%	25%
39%	31%	28%	47%
50%	41%	44%	53%

שיעור הנשים יורד עם העלייה בדרגה- גם במכללות המתוקצבות ע"י ות"ת

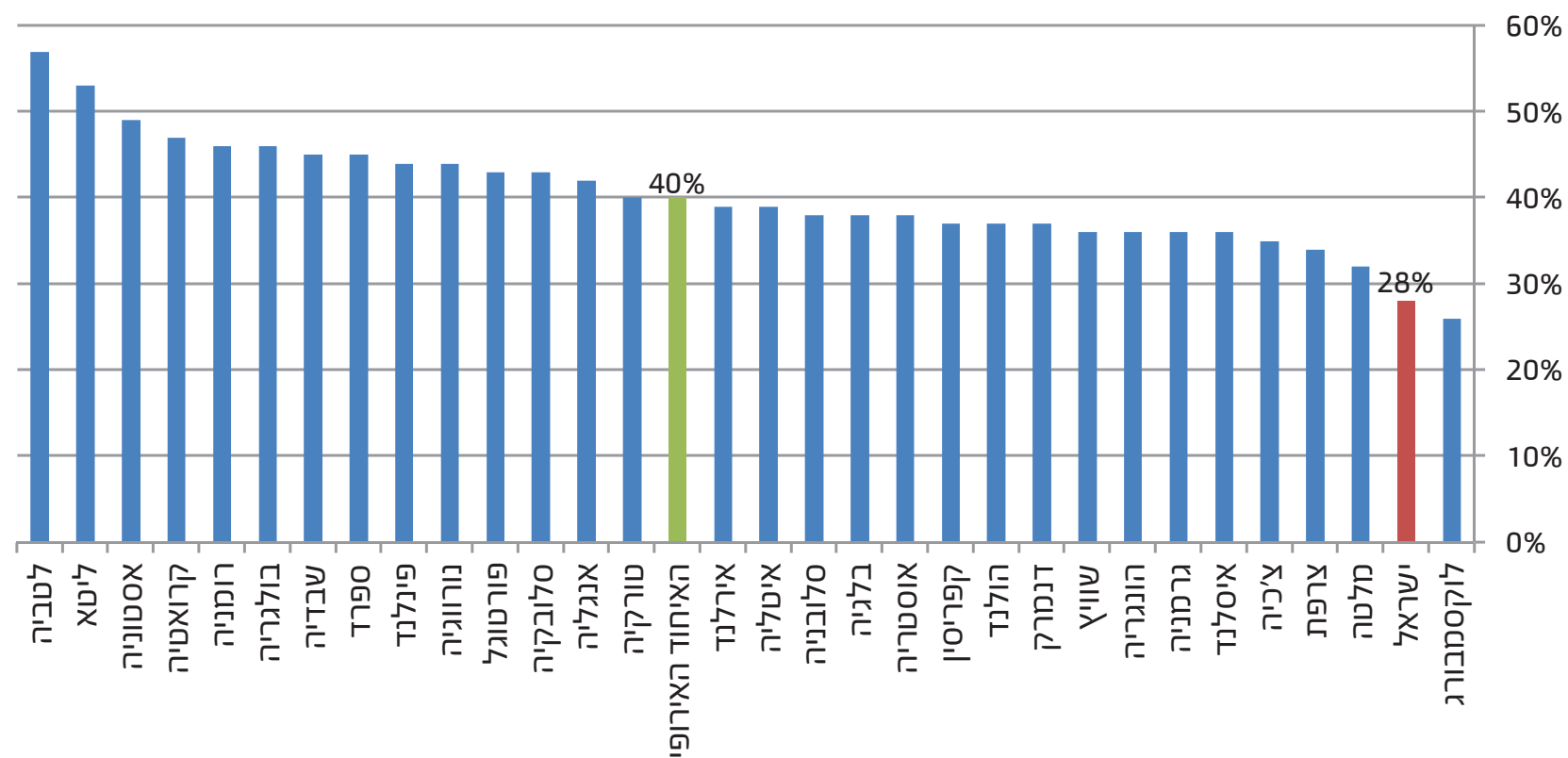
נשים בסגל האקדמי הבכיר- אוניברסיטאות (תשע"ג)

סה"כ	העברית	הטכניון	ת"א	בר-אילן	חיפה	בן-גוריון	ויצמן*	או"פ*
29%	27%	17%	29%	33%	41%	26%	16%	48%
16%	15%	8%	18%	20%	23%	15%	15%	38%
27%	26%	21%	32%	28%	37%	22%	14%	41%
36%	34%	26%	37%	38%	44%	35%	21%	43%
49%	54%	40%	46%	43%	57%	34%	-	65%

שיעור הנשים יורד עם העלייה בדרגה- בכל האוניברסיטאות

שיעור הנשים יורד עם העלייה בדרגה, בכל האוניברסיטאות ובמכללות המתוקצבות. מתוך קידום וייצוג נשים במערכת ההשכלה הגבוהה, דוח משותף למל"ג ולמשרד המדע הטכנולוגיה והחלל, 5.7.2015

שיעור הנשים בסגל האקדמי הבכיר במוסדות להשכלה גבוהה במדינות האיחוד האירופי, 2012

תרשים 4.1 מקור הנתונים: האיחוד האירופי⁷⁶, דו"ח נתונים ואינדיקטורים בנושא מגדר במחקר וחדשנות

מתוך קידום וייצוג נשים במערכת ההשכלה הגבוהה,
דוח משותף למל"ג ולמשרד המדע הטכנולוגיה והחלל, 5.7.2015

הוגנות מגדרית בבצלאל

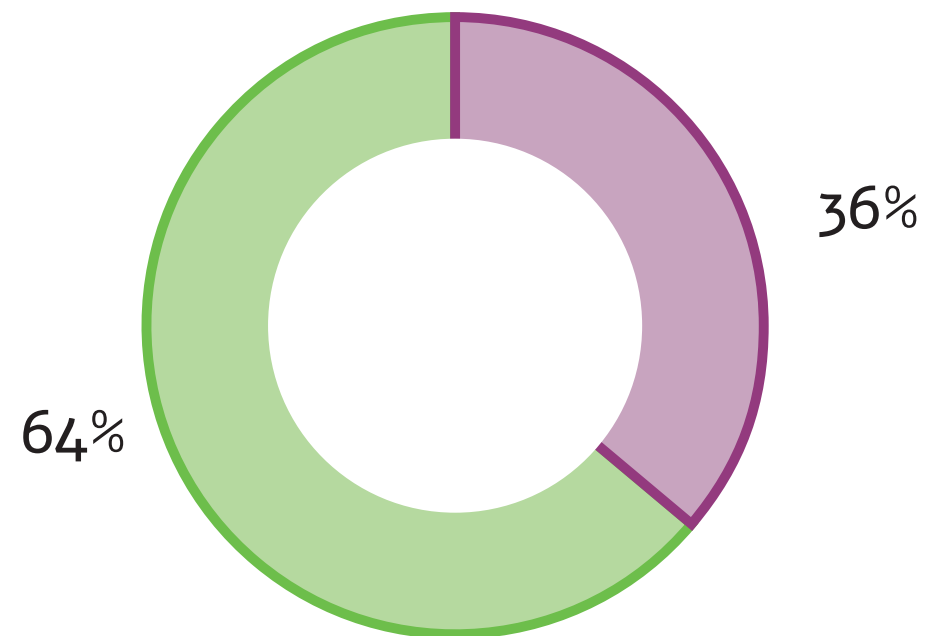
נתונים

תודה לכל אוספות ואוספי הנתונים בבצלאל:
ענת מלכה, אורי קינן, יוליה מנדלצוויג,
ליאת בן הרוש, נעה שורקי, שירה חירק,
עטרה מויו טסטס, איידן נפתלי ושלי הרשקו

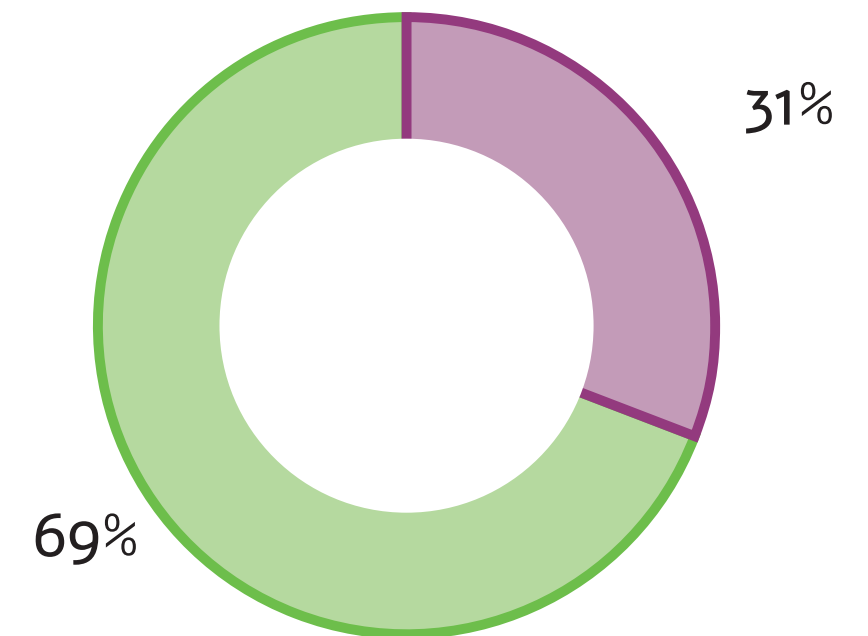
ועד מנהל - חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- נשים - 4
- גברים - 7
- סה"כ - 11

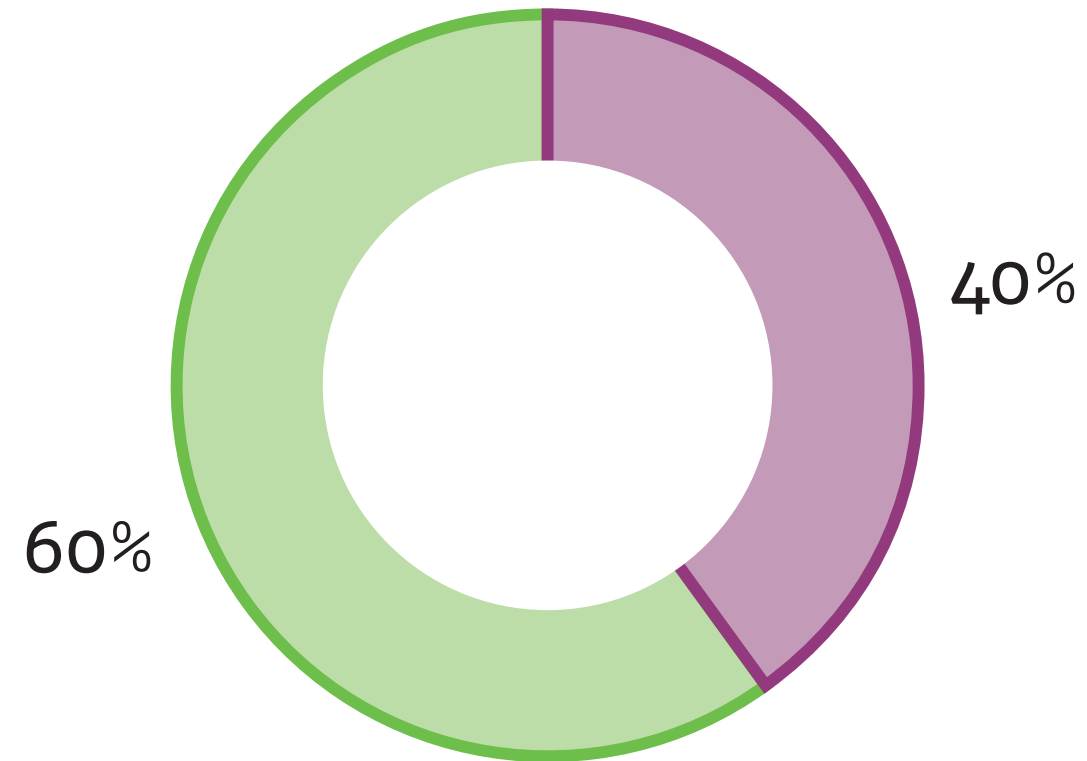
חבר נאמנים - חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- נשים - 28
- גברים - 63
- סה"כ - 91

הנהלה אקדמית – חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- נשים - 6
- גברים - 9
- סה"כ - 15

- דיקנית הסטודנטים, 5 ראשות מחלקה
- נשיא, 8 ראשי מחלקה

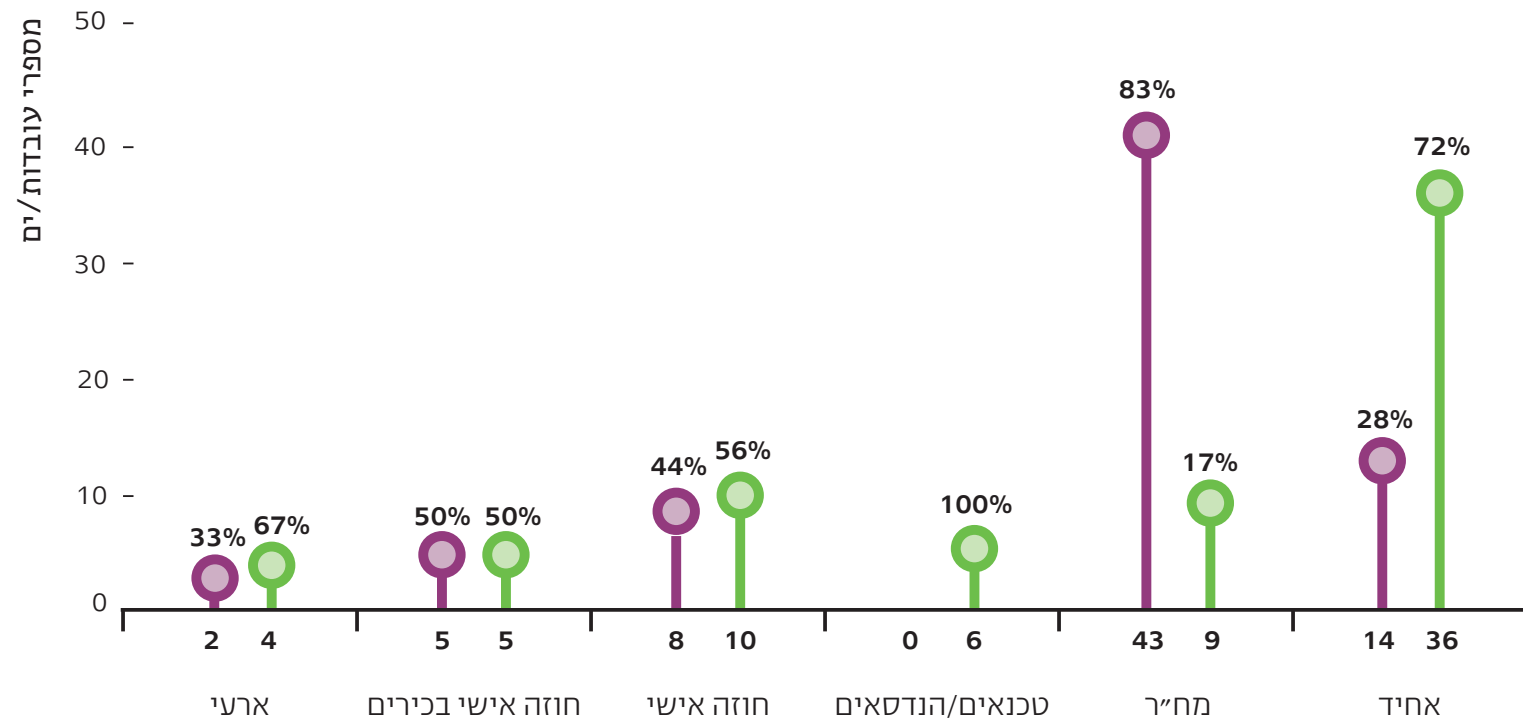
הנהלה אדמיניסטרטיבית – חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- נשים - 5
- גברים - 5
- סה"כ - 10

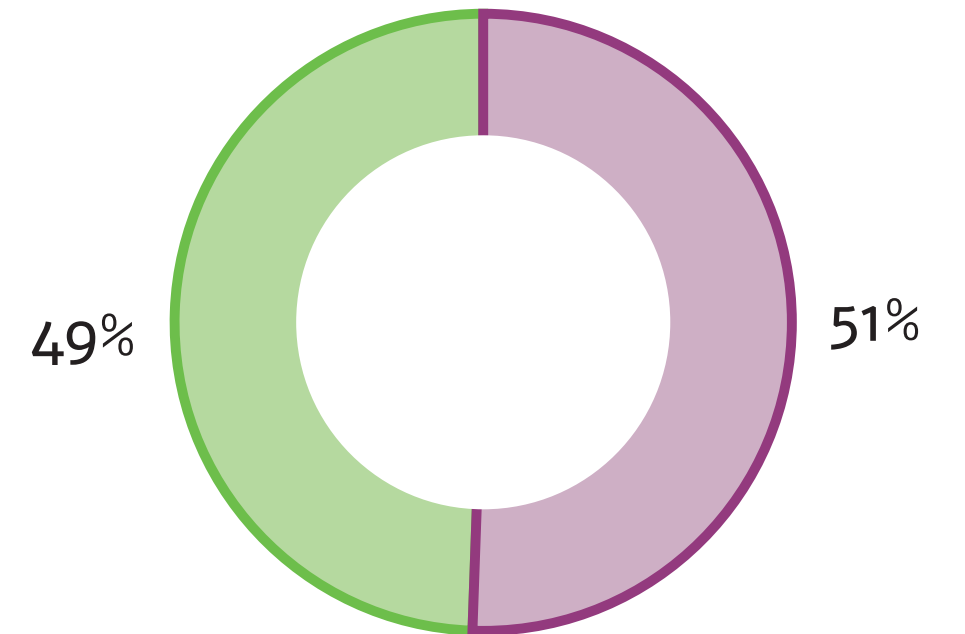
- קשרי חוץ ופיתוח משאבים, מנהלי הסטודנטים, שיווק פרסום, משאבי אנוש, דוברות ויר
- מנכ"ל, חשב, תפעול ומנהל, רשות המחקר, מערכות מידע

עובדות/עובדי מנהלה - חלוקה לפי דרוג, תשע"ט

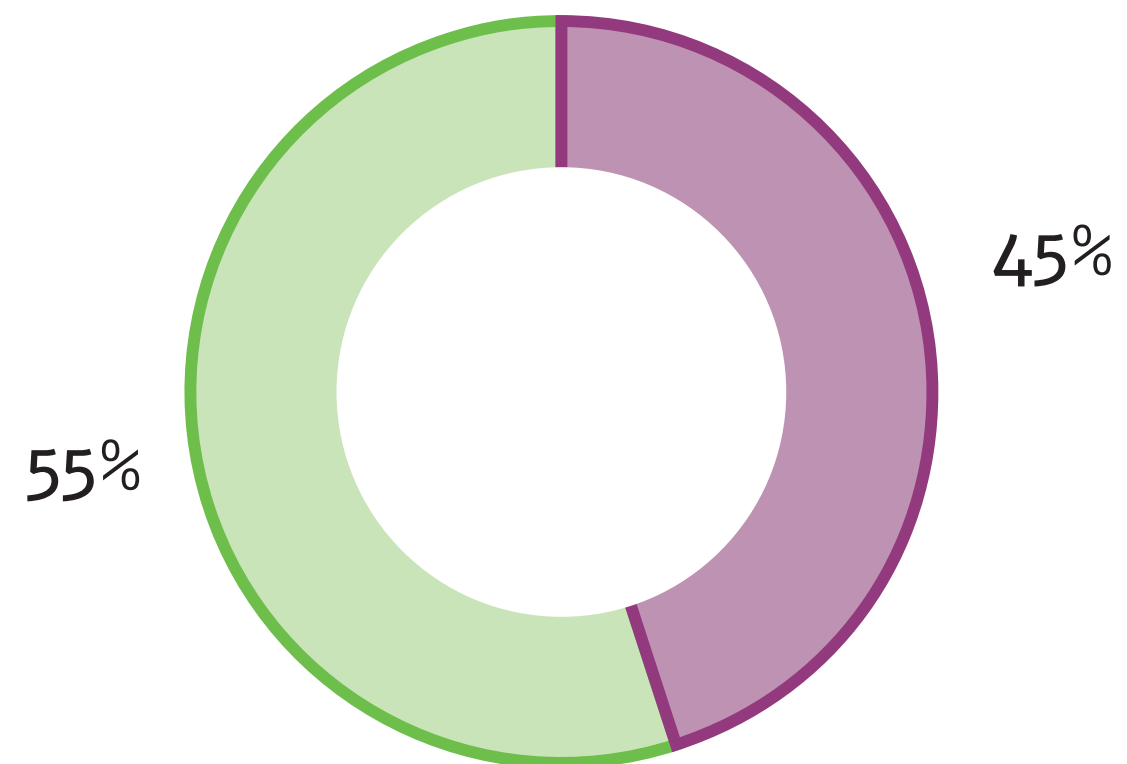
עובדות/עובדי מנהלה - חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

72 - נשים
70 - גברים
סה"כ - 142

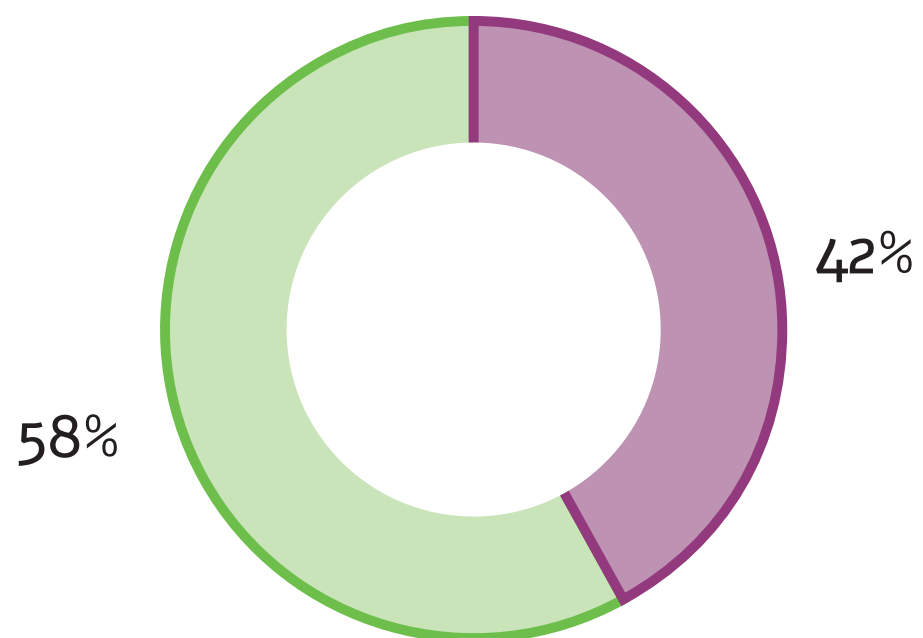
מרצים/ות - חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- נשים - 237
- גברים - 294
- סה"כ - 531

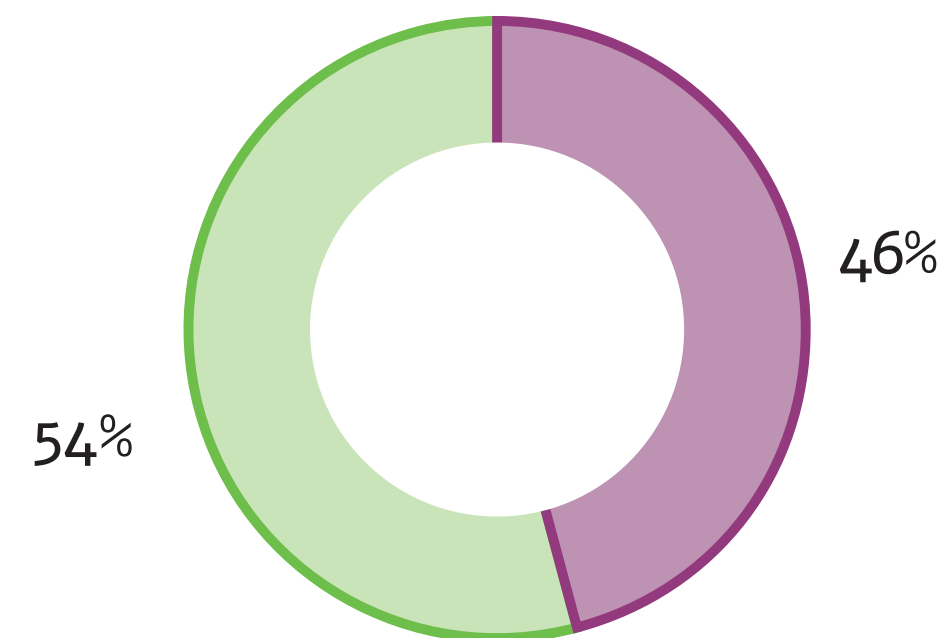
עמיתי הוראה – חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- 34 – נשים
- 46 – גברים
- 80 – סה"כ

מורים מן החוץ – חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

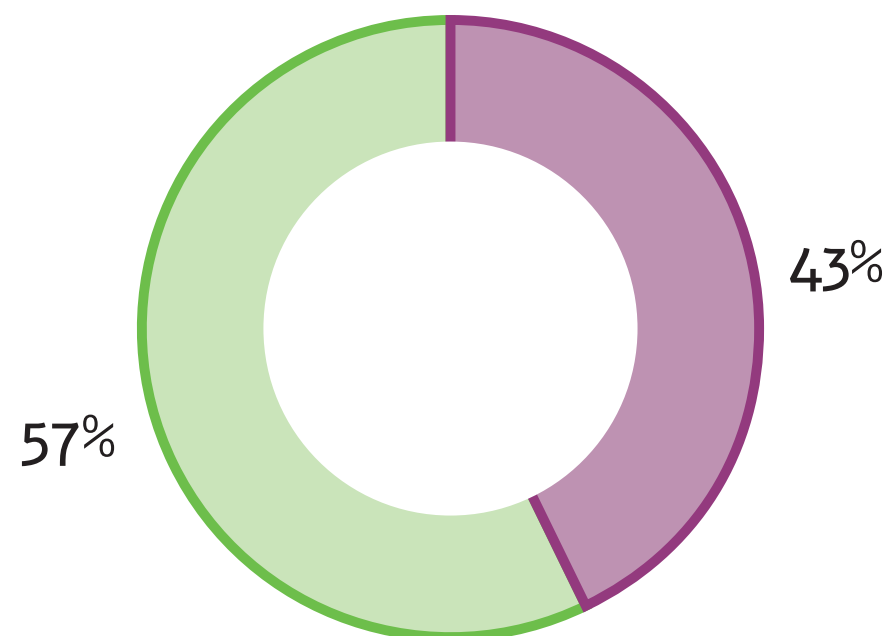
- 146 – נשים
- 169 – גברים
- 315 – סה"כ

- 45% סך כל המרצות באקדמיה
- 55% סך כל המרצים באקדמיה

סגל – כל הדרגות, חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

- נשים – 60
- גברים – 79
- סה"כ – 139

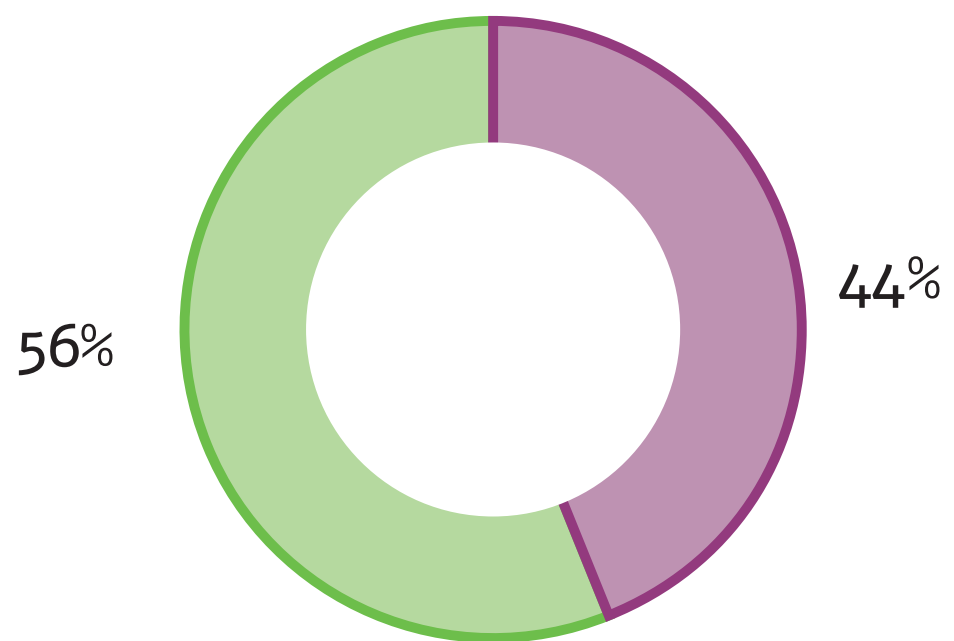

- סך כל המרצות באקדמיה 45%
- סך כל המרצים באקדמיה 55%

סגל – דרגת מרצה, חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

תשע"ה

- 25 נשים – 18
- 25 גברים – 23

מתוך סך כל מרצי האקדמיה:

43% חברות סגל

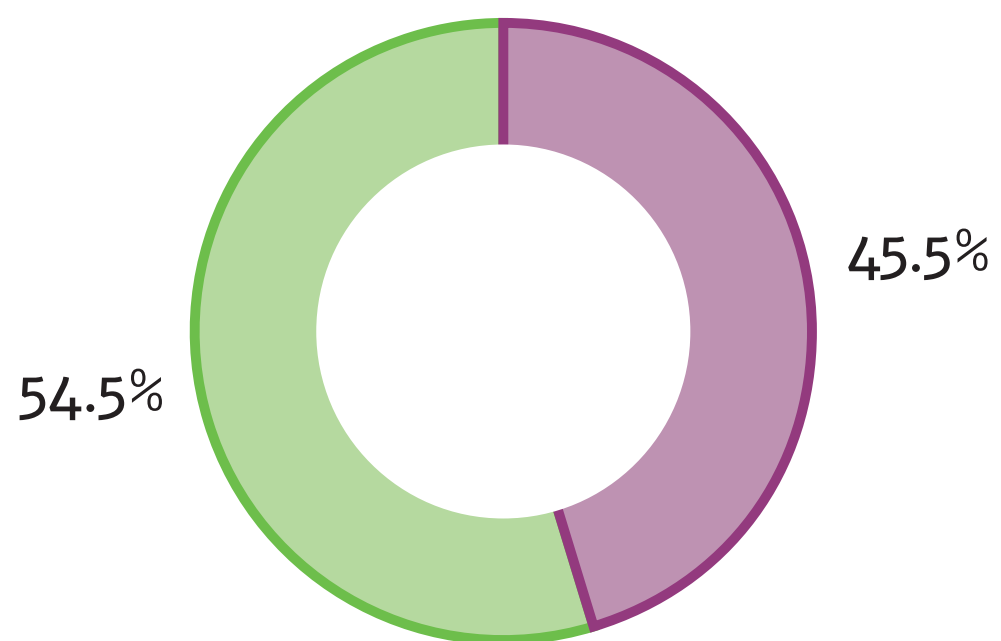
57% חברי סגל

סגל – דרגת מרצה בכיר/ה, חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

תשע"ה

נשים – 35 29
גברים – 42 51

מתוך סך כל מרצי האקדמיה:

חברות סגל 43%

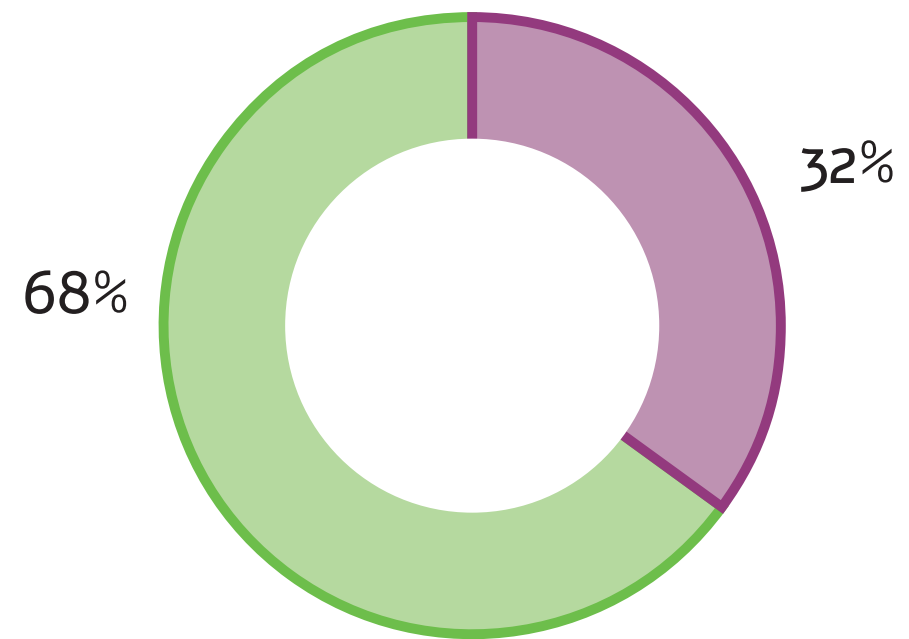
חברי סגל 57%

חברות סגל בכיר, בהשוואה לאוניברסיטאות: נשים 32% גברים 68%, נתוני 2015 של המל"ג.
חברות סגל בכיר, בהשוואה למכללות מתוקצבות (לא בתחום החינוך): נשים 43% גברים 57%, נתוני 2015 של המל"ג.

סגל – פרופ' חבר/ה, תשע"ט

תשע"ה

- נשים – 9 3
- גברים – 19 11

פרופסורים מן המניין

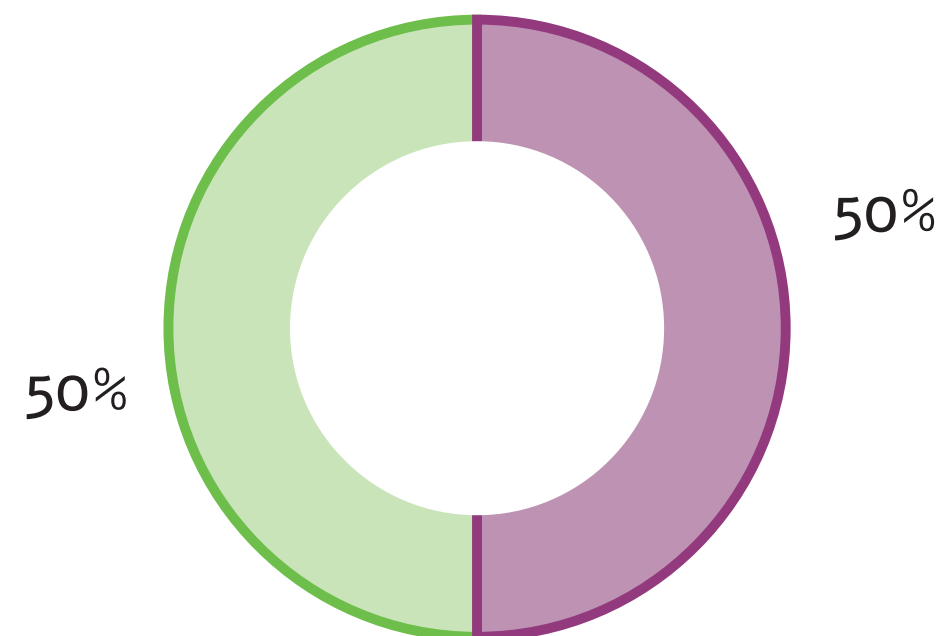
- 1 – 33.3%
- 2 – 66.6%

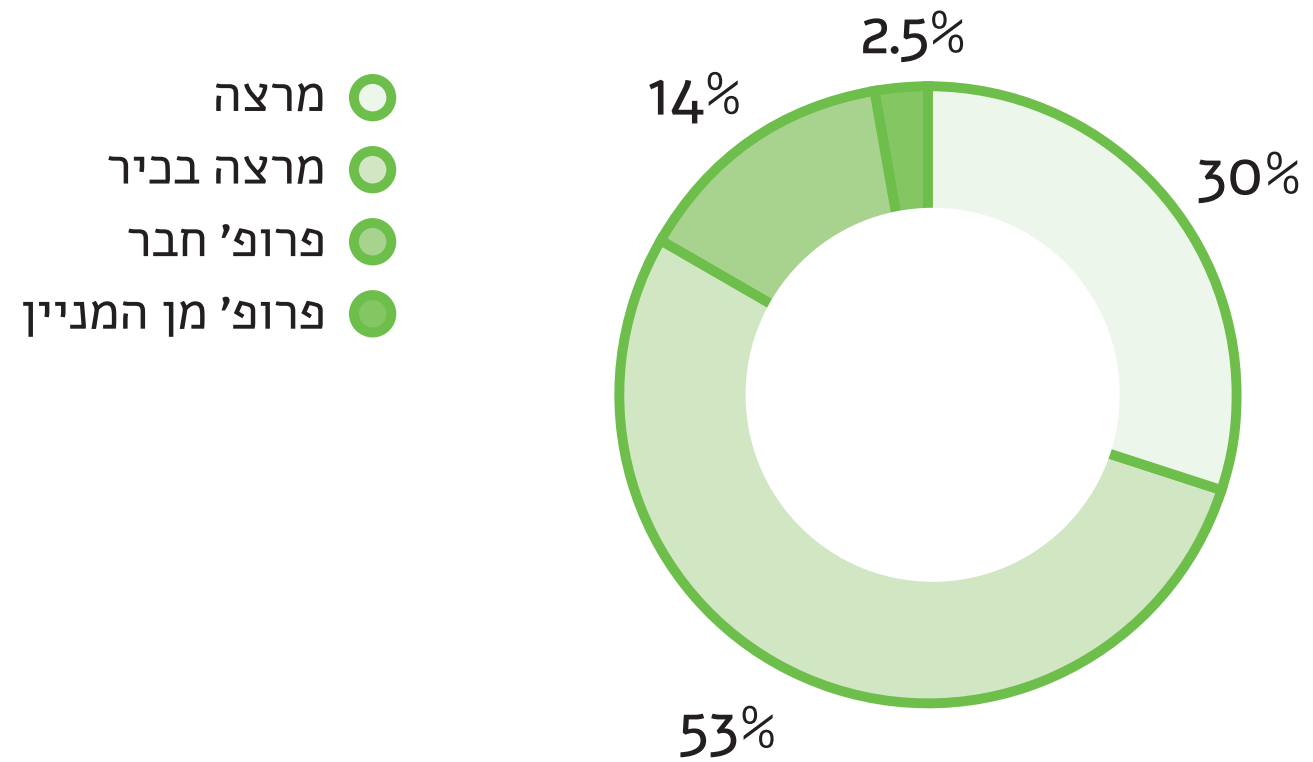
מרצים חדשים/מרצות חדשות, תשע"ט

תשע"ה

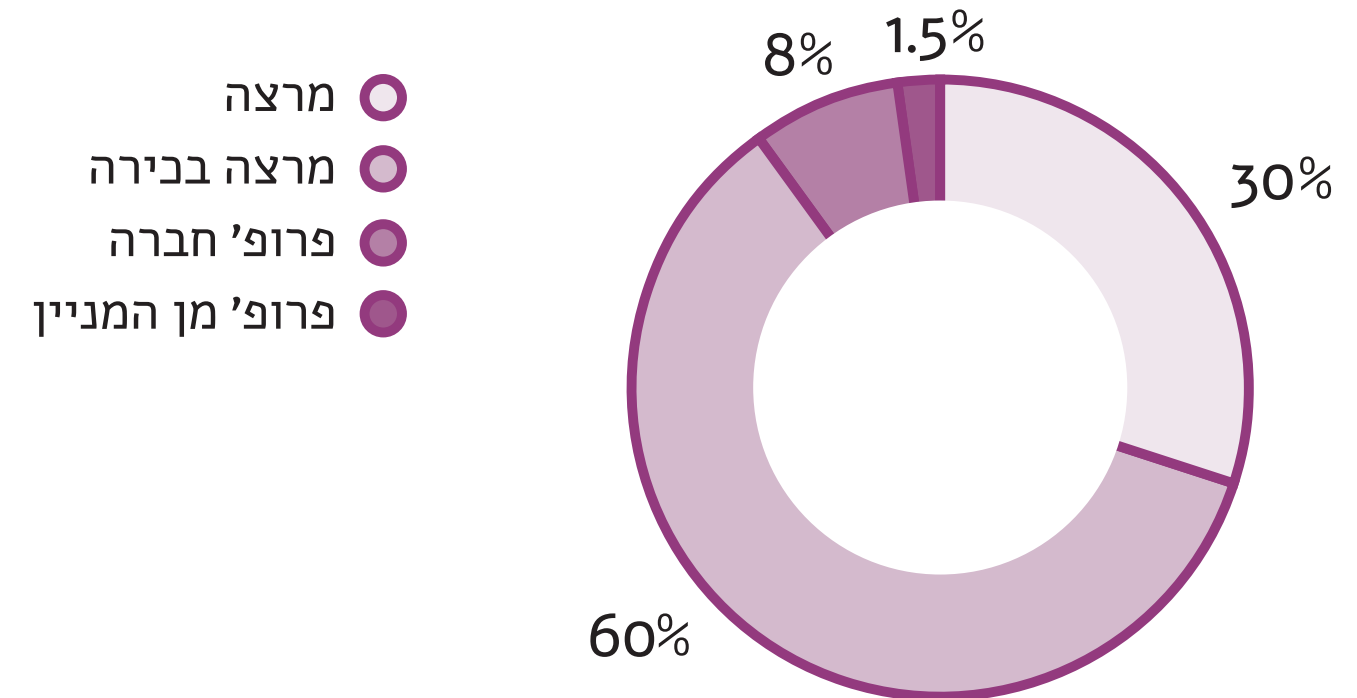
- 27 33 - נשים
- 29 33 - גברים

חברות סגל – חלוקה לדרגות גברים, תשע"ט

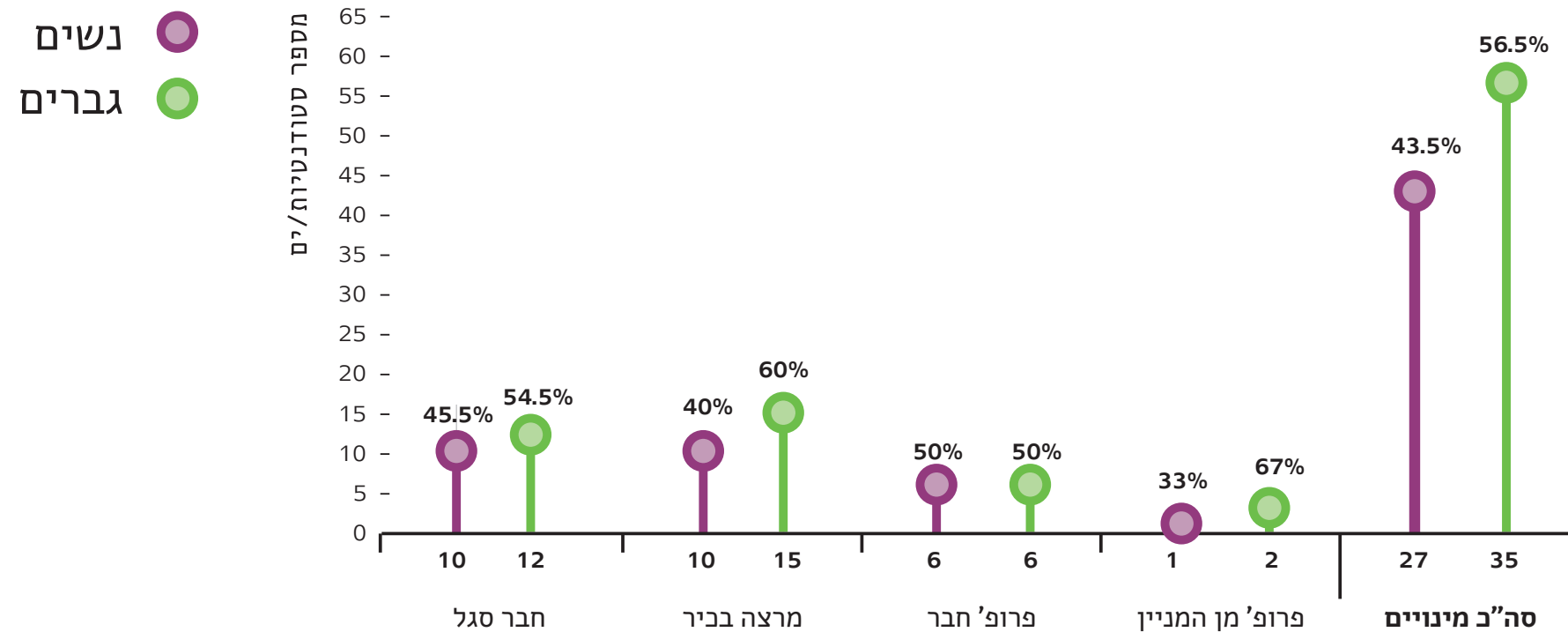

חברות סגל – חלוקה לדרגות נשים, תשע"ט

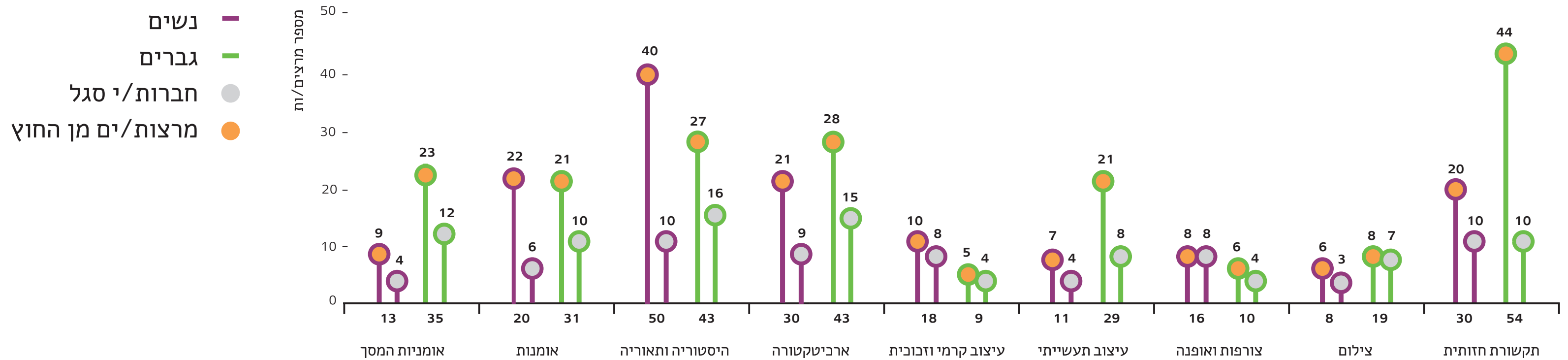

60 חברות סגל באקדמיה בכל הדרגות
79 חברי סגל באקדמיה בכל הדרגות

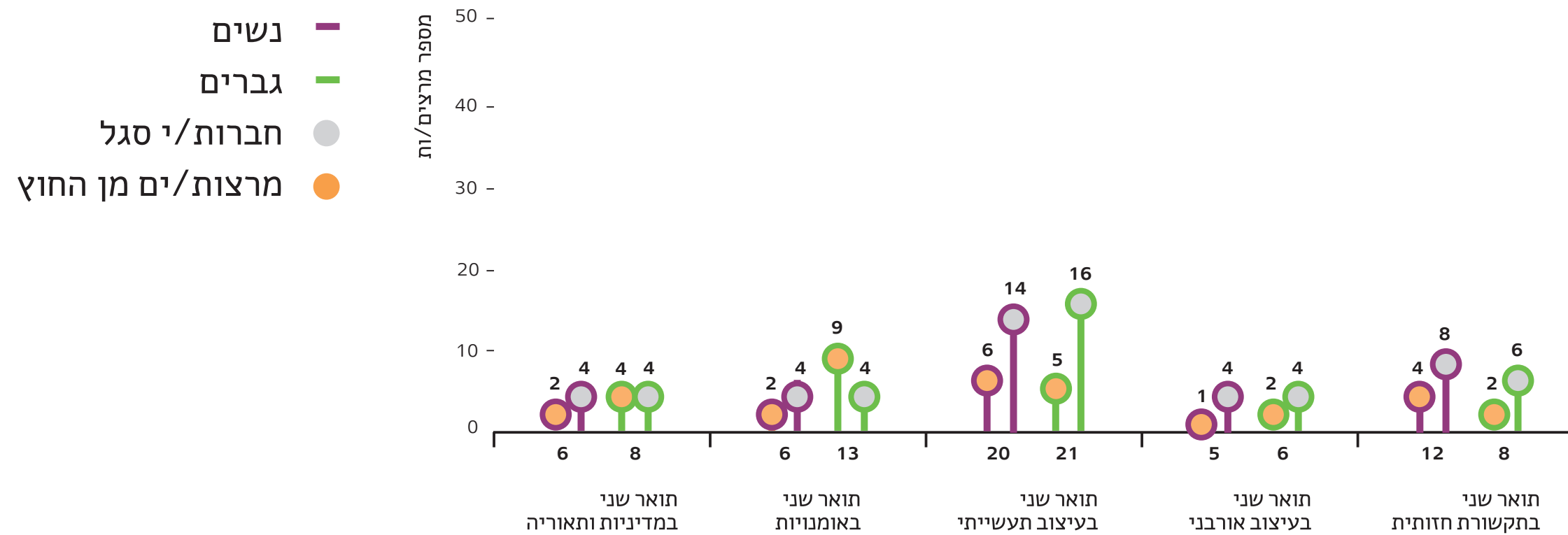
מינויים מרצים/מרצות החל ממרץ 2015 – החלטות וועדת מינויים מוסדית + מל"ג

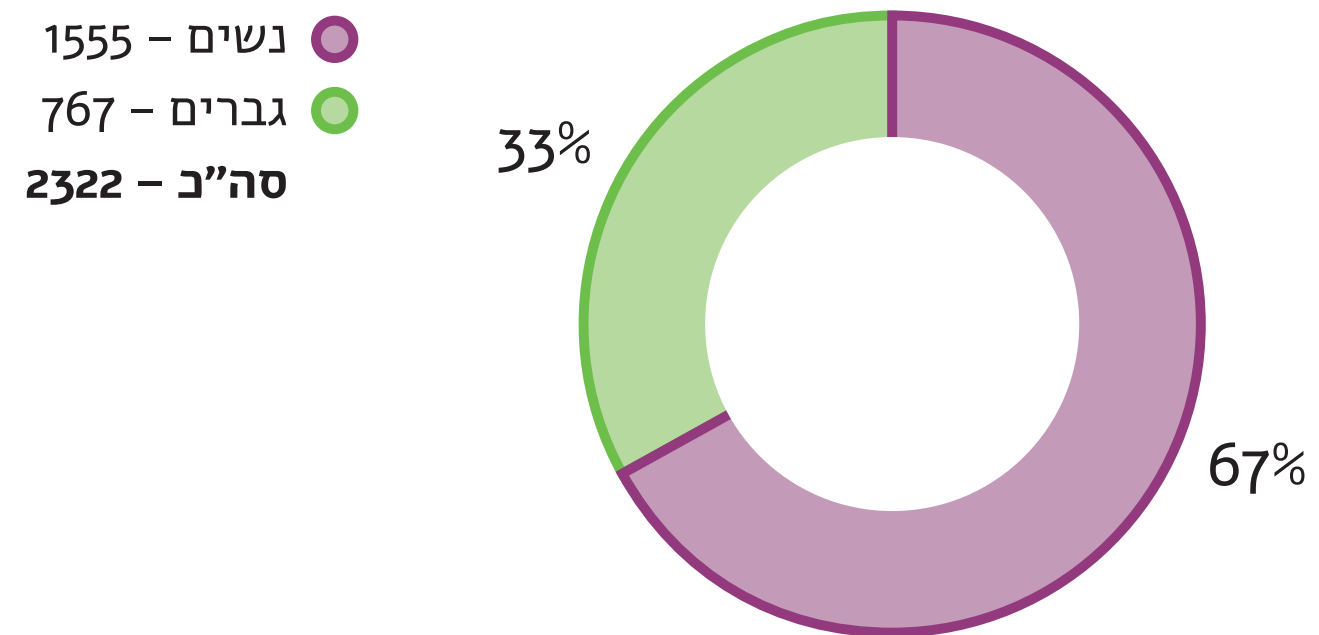
חברי/ות סגל ומרצות/ים מן החוץ (כולל עמיתי הוראה), תואר ראשון – חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

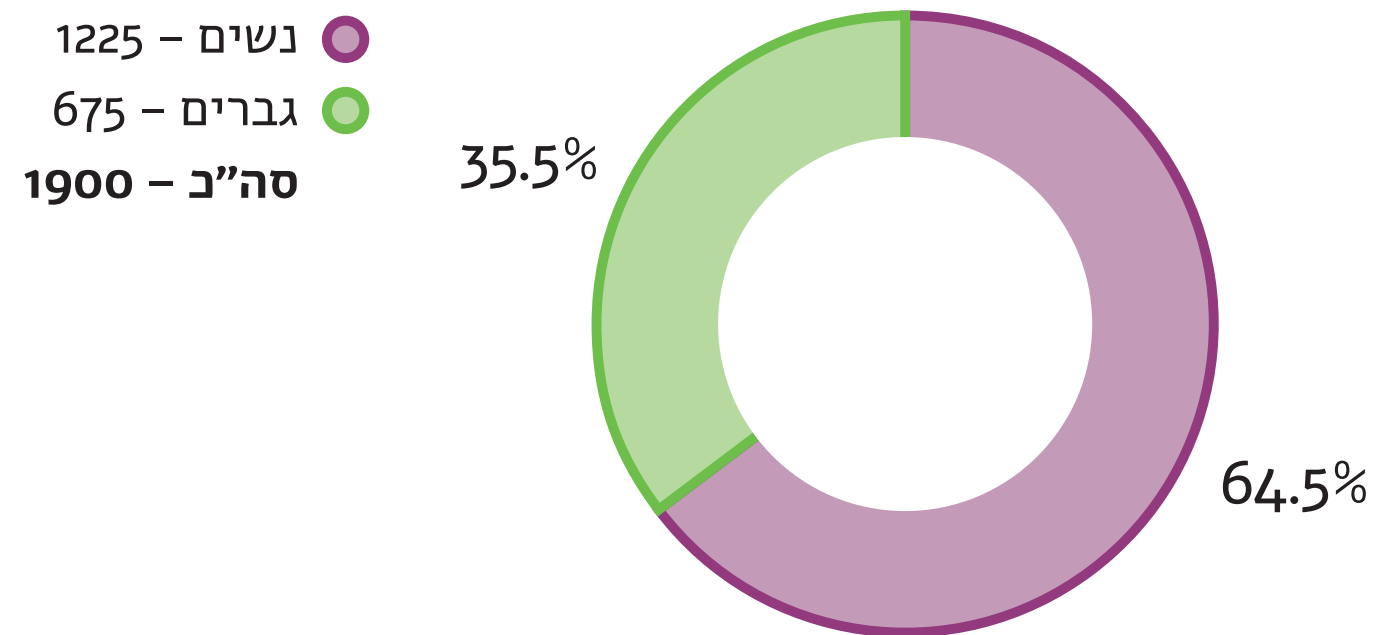
חברי/ות סגל ומרצות/ים מן החוץ, תואר שני – חלוקה לנשים וגברים, תשע"ט

סטודנטיות/ים - כלל בצלאל, תשע"ט

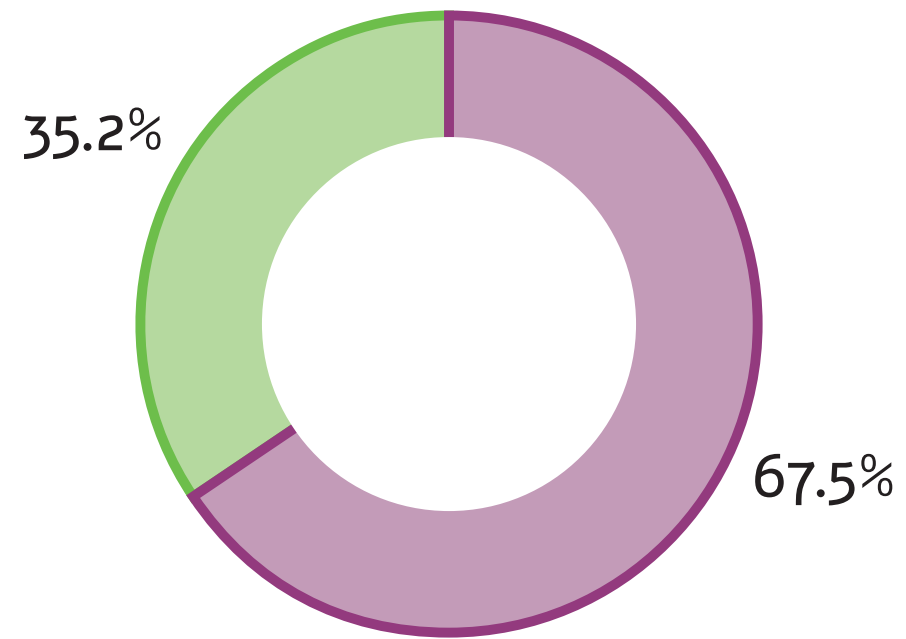

סטודנטיות/ים – תואר ראשון, תשע"ט

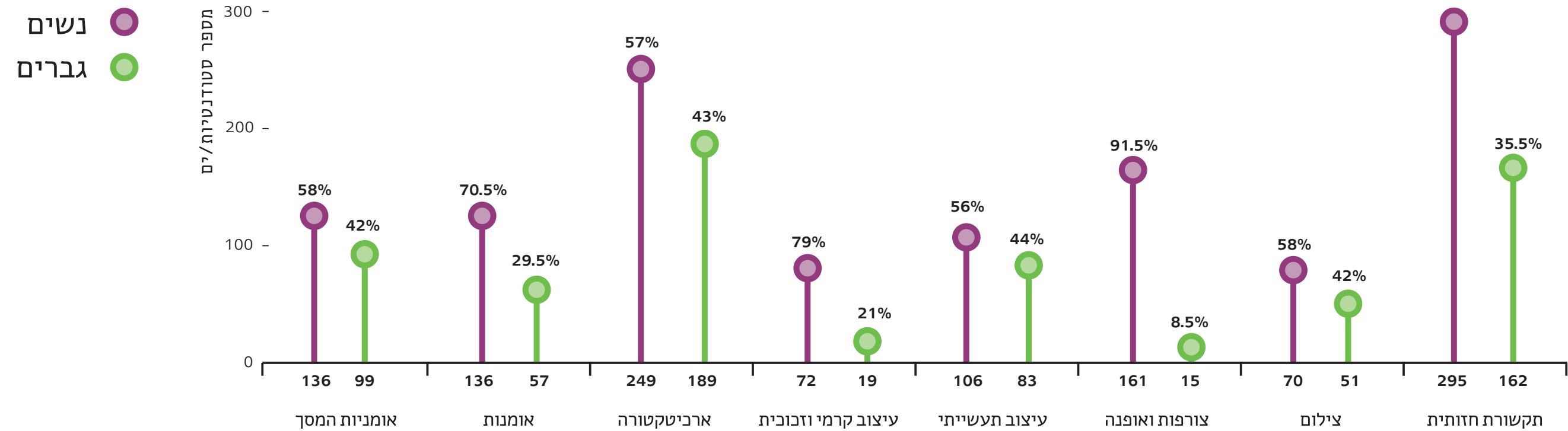
סטודנטיות/ים – תואר שני, תשע"ט

191 – נשים
92 – גברים
סה"כ – 283

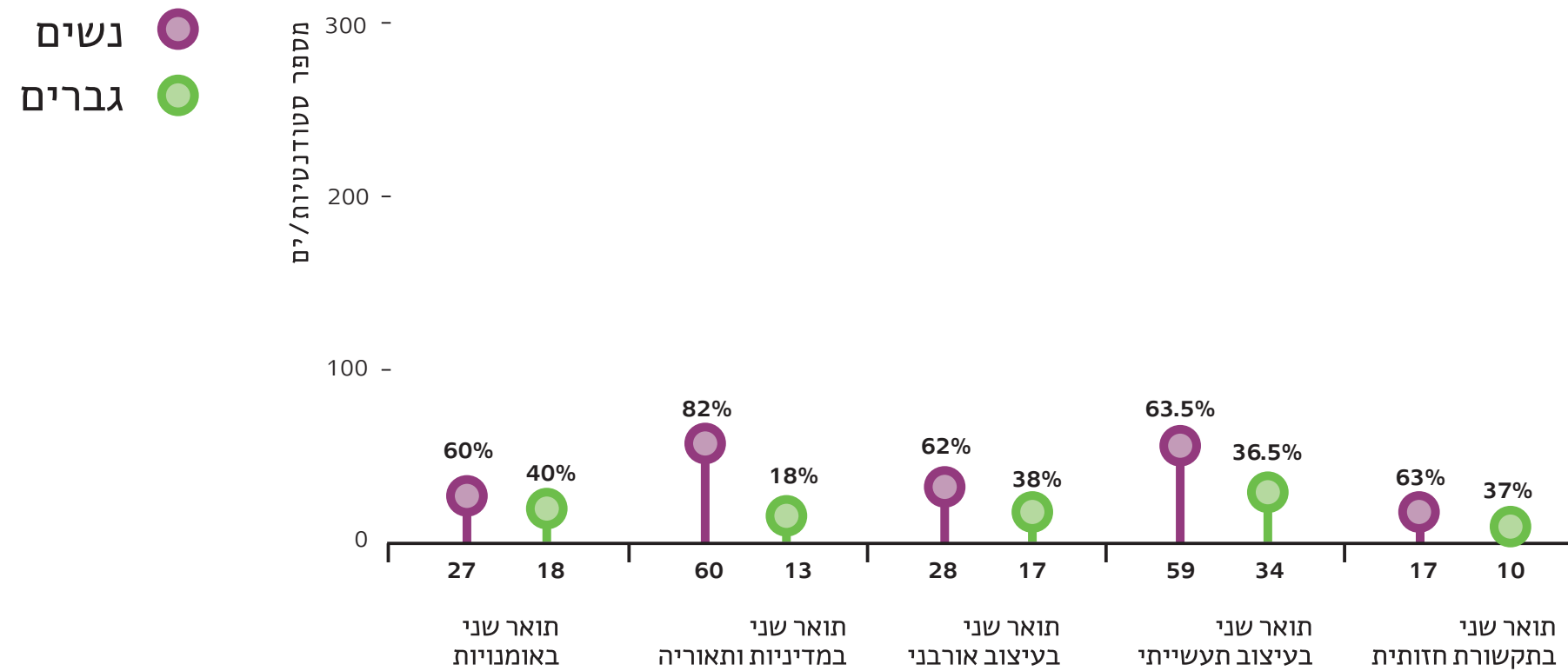

סטודנטיות/ים – תואר ראשון, תשע"ט

החל משנת הלימודים תשע"ח, יש יותר סטודנטיות מסטודנטים בכל המחלקות באקדמיה

סטודנטיות/ים – תואר שני, תשע"ט

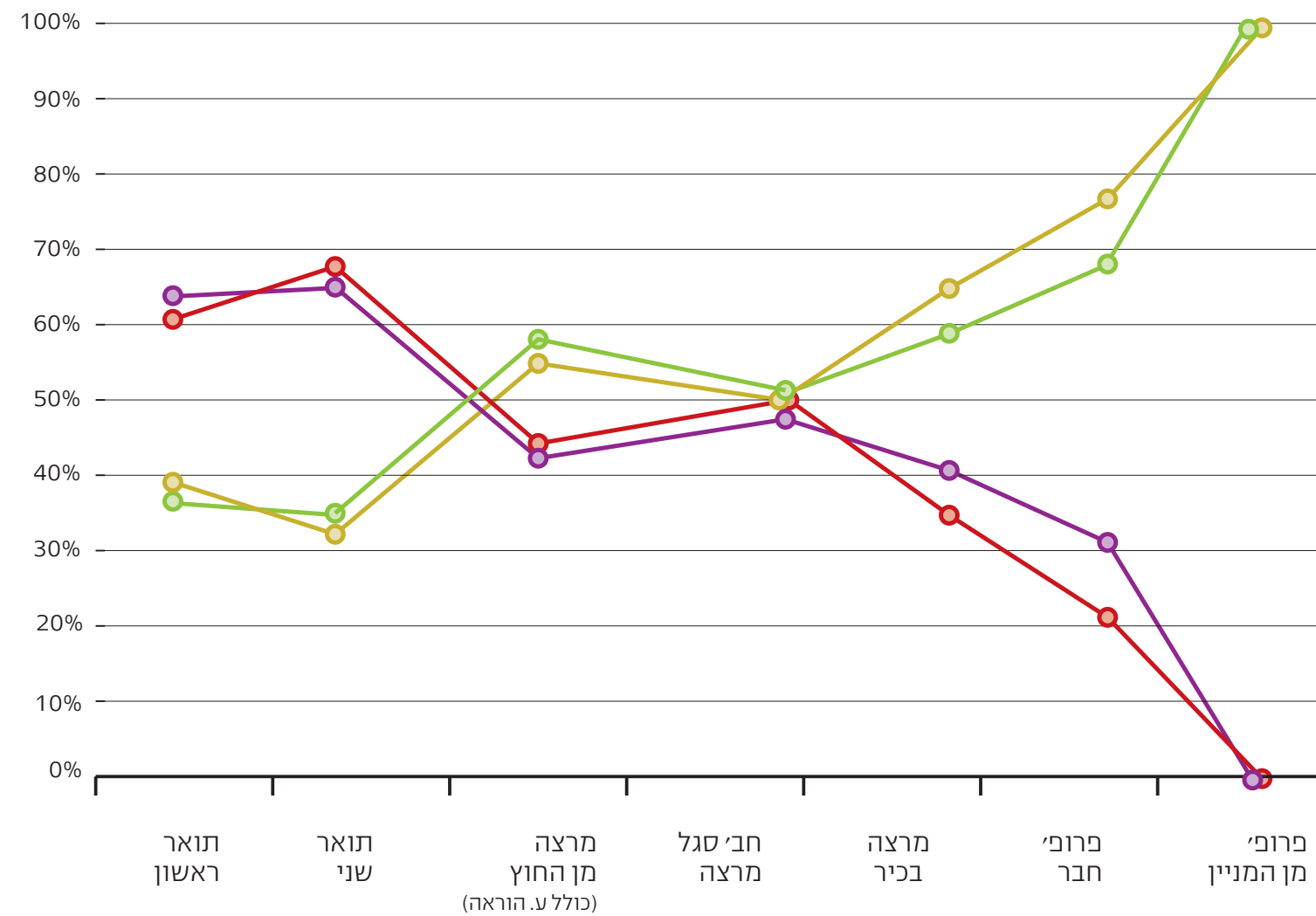

החל משנת הלימודים תשע"ח, יש יותר סטודנטיות מסטודנטים בכל המחלקות באקדמיה

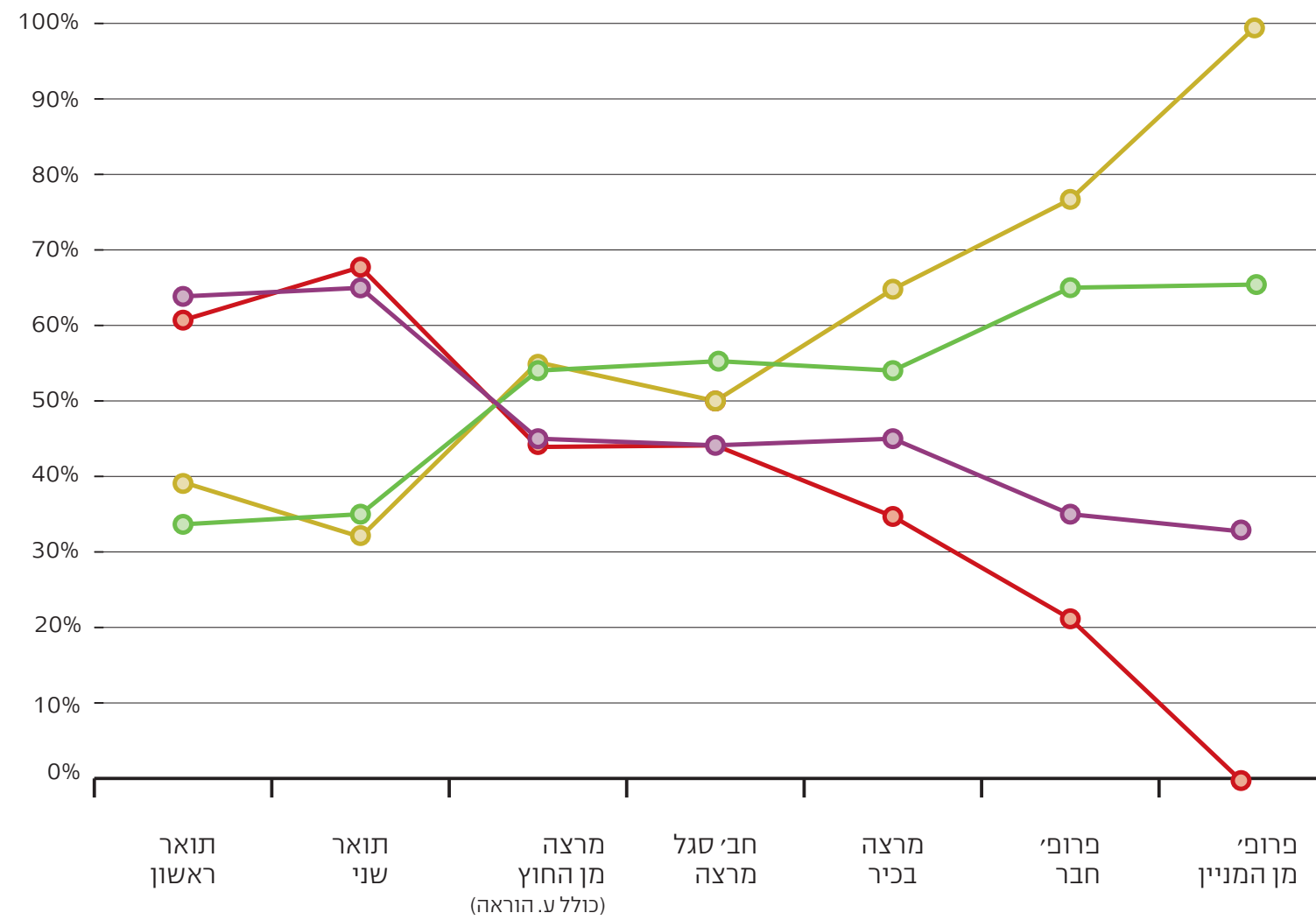
"עקומת מספריים" מגדרית, בצלאל

- נשים תשע"ה ●
- גברים תשע"ה ●
- נשים תשע"ח ●
- גברים תשע"ח ●

"עקומת מספריים" מגדרית, בצלאל

- נשים תשע"ה ●
- גברים תשע"ה ●
- נשים תשע"ט ●
- גברים תשע"ט ●

הוגנות מגדרית בבצלאל

עקרונות ותכניות לפעולה

השאיפה לשוויון והוגנות מגדרית נוגעת לכל תחום באקדמיה ולכל מרחביה המקצועיים והחברתיים.

האקדמיה בצלאל התניעה תהליך עבודה מוסדר למען קידום שוויון והוגנות
מגדרית, כחלק ממהלך המתנהל בכלל מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, **תוך**
שימת לב לאמות המידה האקדמיות המקובלות ומבלי לפגוע בייחודה של
בצלאל כאקדמיה לאמנות ועיצוב.

לפיכך תגדיר האקדמיה קידום על פי כישורים והישגים אך תוך שמירה על שוויון
הזדמנויות ואיזון תעסוקתי מגדרי במשרות ההוראה והמנהלה, וכן תיצור מרחבי
למידה הוגנים לסטודנטיות וסטודנטים עם זכויות והתאמות למגדרים נוספים.

פעילויות מרכזיות לקידום הוגנות מגדרית תשע"ח-תשע"ט:

נוסח חזון האקדמיה וסוכמו העקרונות להוגנות מגדרית – נשלח מכתב בנושא לכלל אוכלוסית בצלאל.

נעשה מיפוי ונאספו נתונים מגדריים לכל התחומים באקדמיה (ועד מנהל, מנהלה, מרצות ומרצים לפי דרגות, סטודנטיות וסטודנטים כללי ולפי שיוך למחלקות). **נוסף הפילוח המגדרי במערכות המחשוב של האקדמיה לצורך המשך איסוף הנתונים.**

לאור הנתונים, נעשה ניתוח מצב ההוגנות המגדרית הקיים באקדמיה.
נבנתה תכנית פעולה מתוקצבת והוגש הדוח המגדרי המעודכן למל"ג על כל סעיפיו
בתשע"ח ובתשע"ט.

נפתח עמוד להוגנות מגדרית באתר **בצלאל** ובו מוצגים החזון, העקרונות, התכניות
וכל הנתונים שנאספו.

הוצג נושא ההוגנות המגדרית בפני סנאט בצלאל, פורום ראשי מחלקות
ובפורומים של מועצות המחלקה.
התקיימו מפגשים עם קהילת בצלאל: עובדות ועובדים, מרצות ומרצים,
סטודנטיות וסטודנטים (חלקי).

**יצאו הנחיות לראשי המחלקות לשמירה על הוגנות מגדרית ונוכחות נשים ב: הוראה
בכיתות ובקורסים השונים, בהגשות במשך השנה, בהנחיות פרויקטי גמר,
בוועדות השונות ובוועדות שיפוט ועוד.**

**יצא מכתב לראשי מחלקות ולמרצות ומרצים על צורת ולשון הפנייה לסטודנטיות
וסטודנטים.**

נעשתה "הגהה מגדרית" לקריטריונים של גמול המצוינות הנהוג בבצלאל.

"יוצאות לאור – נשים באמנות ובעיצוב" אירוע כלל בצלאלי העוסק בנשים יוצרות בכל תחומי ההתמחות בבצלאל. קבוצות עבודה של סטודנטים/יות בהנחיית מרצות ומרצים מכל מחלקה חקרו והציגו בתערוכות ברחבי בצלאל למשך שבוע עשייה ויצירה של נשים. השבוע נפתח בארוע חגיגי.

התקיימה פגישות חשיבה עם צוות מרחב ההוראה על אופן הכנסת נושא ההוגנות המגדרית לכיתות ובדיקת נושאי מחקר אפשריים ללימוד הנושא.

ימשכו מפגשים ללמידה ושיחה בנושא ההוגנות המגדרית בבצלאל, לצורך הבנת צרכים, איתור קשיים והגדרת הנושאים החשובים לעבודה עתידית. בין השאר, מתוכננים:

מפגשים פתוחים לכל ציבור הסטודנטיות/טים לצורך היכרות עם היבטים שונים של הוגנות מגדרית בחיי היום-יום באקדמיה.

מפגשים עם המרצות והמרצים שבהם נדון בהוגנות מגדרית ומשמעותה ויימסר מידע הנוגע להליכי הקידום באקדמיה.

מפגשים עם נשות ואנשי המנהלה באקדמיה.

נערך להקמת צוות היגוי להוגנות מגדרית בבצלאל,
שיכלול גם את ציבור הלהט"בים, תוך שימת לב למרקם האנושי הייחודי
של האקדמיה.

נעודד הקמת פורום למפגשי למידה לסטודנטיות ומרצות במידה ותהיה
הענות לכך.

נערך לקראת תהליכי לימוד כלל בצלאלים בנושאי מגדר שתוצאותיהם יוצגו
במרחבי האקדמיה וילוו בפעילות מיוחדת.

קידום:

1. במהלך החודשים הקרובים תפרסם האקדמיה את הליכי הקידום למרצות/ צים.
2. פגישות עם ראשות וראשי מחלקות בעלי/ות תפקידי ניהול באקדמיה על מנת לקדם מודעות להוגנות המגדרית ולעודד חלוקה מגדרית שוויונית של תפקידים ותחומי אחריות.
3. בהמשך יוקם מערך של ליווי והעצמה להכשרת סגל חדש ולקידום המועמדות בכל הדרגות.
4. בדיקת התקנונים כדי להגדיל את מספר הנשים בוועדות האקדמיות השונות.
5. פגישה עם חברות וחברי ועדות מוסדיות האמונים /ות על גיוס וקידום.

תנאים הכרחיים להצלחת התהליך:

1. מחויבות המוסד וההנהלה

2. עבודה רציפה ומתמשכת (ריצת מרתון ולא ספרינט):

3. עבודה מערכתית – המהדהדת את המהלך מהאקדמיה החוצה ומכלל החברה והמדינה לאקדמיה

4. פומביות הנתונים

5. מודעות ונגישות למהלכים

6. מנגנונים ברי קיימא

תודה.

רותי קנטור, יועצת הנשיא לקידום הוגנות מגדרית, בבצלאל

מרחיבים/נות - חדשים/ות במלוקה פגדורית, תשע"ט

